

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 59 84
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum: **-2 MEI 2018**
Betreft: Beslissing op uw Wob-verzoek

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Geachte

Bijlage
A en B

Uw brief
10 oktober 2017

Bij brief van 27 juli 2017 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om documenten inzake biologische veiligheid en diversiteit. Op 3 oktober 2017 is op uw verzoek besloten. In een telefoongesprek met een medewerker van mijn ministerie heeft u op 9 oktober 2017 toegelicht dat er een onjuiste interpretatie aan het verzoek was gegeven. De in het verzoek vermelde opsomming was niet cumulatief bedoeld.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Daarom heeft u op 10 oktober 2017 een nieuw verzoek ingediend. U vraagt om documenten ontvangen of verstuurd door een met naam genoemde medewerker van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in het kader van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid¹ bij het Verdrag over biologische diversiteit². In uw verzoek heeft u wederom een opsomming gegeven van personen met wie gecommuniceerd moet zijn en een opsomming van termen die in de documenten dienen voor te komen. Uw verzoek ziet op de periode 1 januari 2016 tot en met 10 oktober 2017.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 10 oktober 2017, met kenmerk 2017.132/001. In de brief van 3 november 2017 is de beslistermijn met vier weken verdaagd. In de brief van 9 november 2017 is aan u medegedeeld dat de beslistermijn is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden.

Per e-mail van 5 april 2017 heeft u mijn ministerie in gebreke gesteld wegens het niet tijdig beslissen op uw verzoek. U heeft mij verzocht u een dwangsom te doen toekomen. In dit kader wijs ik u erop dat de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen per 1 oktober 2016 is komen te vervallen. Zie hiervoor de publicatie in het Staatsblad van 23 augustus 2016 (Stb. 2016, 301) en artikel 15 van de Wob. U heeft derhalve geen recht op een dwangsom.

Met excuses voor de langere behandelduur ontvangt u hierbij mijn besluit.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage A.

¹ <http://bch.cbd.int/protocol/text/>

² <https://www.cbd.int/convention/text>

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst, die als bijlage B bij dit besluit is gevoegd. Op deze lijst staat per document vermeld of en zo ja, welke weigeringsgronden zijn toegepast.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Ik wijs erop dat de nummering van de documenten niet geheel opvolgend is, omdat er in een latere fase van de behandeling van het verzoek is geconcludeerd dat een aantal documenten buiten de reikwijdte van het verzoek vielen.

Zienswijzen

U bent erover geïnformeerd dat er derdebelanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover een zienswijze te geven.

Twaalf belanghebbenden hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Vier belanghebbenden hebben schriftelijk aangegeven geen bedenkingen te hebben bij de openbaarmaking.

Eén belanghebbende verzoekt om integrale weigering van openbaarmaking van de documenten, nu het gaat om informatie die betrokkenen in vertrouwen met elkaar hebben gedeeld. Openbaarmaking van deze informatie zou leiden tot onevenredige benadeling van de betrokkenen, nu de gegevens in de mailwisselingen herleidbaar zijn tot individuele personen en zij het risico lopen oneerlijk te worden behandeld door derden. Openbaarmaking van de documenten zou tevens tot gevolg hebben dat onderhandelingsposities en strategieën van de belanghebbende worden onthuld. De belanghebbende doet hierbij een beroep op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, en artikel 11, eerste lid, van de Wob.

Tot slot zijn twee belanghebbenden van mening dat het verzoek geen betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid. De gevraagde documenten vallen daarom volgens hen buiten de reikwijdte van de Wob.

De zienswijzen van de belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie hiertoe mijn motivering als hieronder opgenomen.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Voor een nadere specificatie per document verwijs ik naar bijlage B en de documenten. De reden waarom ik deze informatie deels openbaar maak, volgt uit hetgeen ik hieronder heb opgenomen onder het kopje Motivering.

Diverse documenten zijn reeds openbaar en vallen daarmee buiten de reikwijdte van de Wob. Voor de vindplaats van deze documenten verwijs ik naar bijlage B.

Motivering

Over de vraag of het verzoek betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid, merk ik het volgende op.

Onder een bestuurlijke aangelegenheid wordt verstaan een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan. Het is vigerende jurisprudentie dat de rechter aan het begrip 'bestuurlijke aangelegenheid' een ruime uitleg geeft.³ Zo stelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat het begrip "bestuurlijk" in de Wob ziet op het openbaar bestuur in al zijn facetten.

³ ABRvS, 31 maart 1989, tB/S 1989, 10.

Het betreft niet alleen het externe optreden van het bestuur, maar ook de interne organisatie en de wijze waarop ambtenaren hun ambt vervullen.⁴

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

In het verzoek is gevraagd om documenten van een medewerker van het RIVM die betrekking hebben op biotechnologie. Biotechnologie ziet onder meer op beleid over genetische gemodificeerde organismen (GGO's). Het RIVM is vanuit Bureau GGO betrokken bij het beoordelen van de veiligheid van GGO's. Om die veiligheid zo veel mogelijk te waarborgen, houdt het RIVM zich bezig met de effectiviteit van het wettelijke toetsingskader, stimuleert het de bewustwording hierover bij onderzoekers en denkt het mee over de implementatie van veiligheidsaspecten in de praktijk. Het RIVM doet dit onder andere door actief deel te nemen aan internationale overlegorganen. De in het verzoek genoemde medewerker van het RIVM is werkzaam voor het Bureau GGO en heeft in die hoedanigheid informatie uitgewisseld over biotechnologie. Ik concludeer daarom dat de derdebelanghebbenden ten onrechte menen dat het verzoek geen betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid.

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob, dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen betrokken, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In het gros van de documenten staan identificerende persoonsgegevens. Dit betreft onder meer namen, functieaanduidingen, telefoonnummers en e-mailadressen van betrokkenen. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten. Waar van toepassing heb ik deze informatie weggelakt onder vermelding van: 10.2.e.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft, is hierbij het volgende van belang. Waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt echter anders indien het de openbaarmaking van namen van de ambtenaren betreft. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaarmaken daarvan verzetten.

⁴ ABRvS 21 januari 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BN0453.

Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Ik ben van oordeel dat het belang van openbaarmaking in dit specifieke geval niet opweegt tegen dat van het voorkomen van onevenredige benadeling. Hiertoe merk ik het volgende op.

In een aantal e-mailwisselingen zijn persoonlijke standpunten, interpretaties en meningen geuit over onderhandelingen, posities van betrokkenen en het functioneren van bepaalde partijen. Openbaarmaking van deze passages zou de betrokkenen onevenredig benadelen en kunnen leiden tot schadelijke effecten, waaronder reputatieschade. Het is daarbij aannemelijk dat betrokkenen hierop door derden zullen worden aangesproken. Het belang van betrokkene, dat mogelijke reputatieschade voorkomen wordt, weegt ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik volg de zienswijze van de derdebelanghebbende derhalve gedeeltelijk en maak deze passages niet openbaar.

Daarnaast ben ik van mening dat openbaarmaking van deze passages het functioneren van het openbaar bestuur ernstig zou benadelen. Openbaarmaking brengt het risico met zich dat een goede communicatie bij de interne besluitvorming in het geding komt. De betrokken ambtenaren dienen vrijelijk te kunnen spreken en ideeën te kunnen delen. Juist de vertrouwelijkheid is hiervoor erg belangrijk. Openbaarmaking heeft daarom ernstige nadelige gevolgen voor de kwaliteit van de besluitvorming en discussie in toekomstige gelijksoortige gevallen.

Waar van toepassing heb ik deze informatie weggelakt onder vermelding van: 10.2.g. Deze informatie maak ik tevens niet openbaar met een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob (zie hieronder).

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moet worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet uitdrukkelijk blijken dat zij bedoeld zijn als stukken voor intern beraad, of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn.

Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Een aantal e-mailwisselingen bevat persoonlijke standpunten, interpretaties en meningen over onderhandelingen, posities van betrokkenen en het functioneren van bepaalde partijen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik in de documenten onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 11.1.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen, indien ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of zich erachter hebben gesteld, ermee hebben ingestemd dat de informatie wel herleidbaar is tot hen. Gelet op de aard en de inhoud van de informatie acht ik in het onderhavige geval een dergelijk belang niet aanwezig.

Daarbij acht ik het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Wijze van openbaarmaking

Conform het bepaalde in artikel 6, vijfde lid, van de Wob, worden de belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken na dagtekening van deze beschikking, aan te geven of men bedenkingen heeft tegen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij het ministerie van VWS en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen.

Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan. Hebben de belanghebbenden geen bedenkingen tegen de openbaarmaking dan worden de door u gevraagde documenten na twee weken na dagtekening van het besluit aan u verstrekt.

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor een ieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de plv. Secretaris-Generaal,

mr. G.F.A. van Raaij

Bezwaar

Het indienen van bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.

Heeft u vragen over deze beslissing of bent u het er niet mee eens? Kijk eens op <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/bezwaarschriften-vws>. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten.

Wilt u een bezwaarschrift sturen, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden.

Het bezwaarschrift e-mailt u naar: WJZ.bezwaarenberoep@minvws.nl, bij voorkeur met een ingescande handtekening.

Indien u niet kunt of wilt e-mailen, kunt u uw bezwaarschrift ook versturen per post naar:
de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20350,
2500 EJ Den Haag.

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84.

Noem in het bezwaarschrift:

- uw naam en adres
- de datum
- het kenmerk van deze brief (dit vindt u in de rechterkantlijn)
- waarom u het niet eens bent met de beslissing

Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift.

Indien u het bezwaarschrift per e-mail indient zonder ondertekening, bestaat de mogelijkheid dat u op een later moment verzocht wordt om bewijs te leveren dat u bevoegd bent tot het indienen van het bezwaar.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk

2017.132
1335539-176161-WJZ

Bijlage A

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2017.132
1335539-176161-WJZ

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage B Inventarislijst Web-verzoek 2017.132

Nr.	Omschrijving	Datum	Openbaarmaking	Welgeringsgronden	Opmerkingen
1.	Mailwisseling inzake Synthetic Biology discussions	5-2-2016 1134	Gedeeltelijk	10.2.e	
1.1	Bijlage bij mail - Observations on updated report		Geheel		
2.	Aanvullende mail	5-2-2016 1135	Gedeeltelijk	10.2.e	
3.	Aanvullende mail	5-2-2016 1135	Gedeeltelijk	10.2.e	
4.	Mail inzake follow-up	9-2-2016 2327	Gedeeltelijk	10.2.e	
8.	Mailwisseling inzake policy report gene drive	27-3-2016 1037	Gedeeltelijk	10.2.e	
8.1	Bijlage bij mail - Policy report		Reeds openbaar		http://www.rivm.nl/en/Documents_and_publications/Scientific/Reports/2016/februari/Gene_drives_Policy_report
9.	Mailwisseling inzake gene drive	27-3-2016 1732			Inhoud komt overeen met document 8.
10.	Mailwisseling inzake rapport	29-3-2016 1630	Gedeeltelijk	10.2.e	
11.	Mailwisseling inzake gene drives	2-5-2016 2101	Gedeeltelijk	10.2.e	
11.1	Bijlage bij mail - Info sheet forum		Reeds openbaar		https://www.synnergene.eu/event/synnergene-forum-synthetic-biology-visions-future
12.	Aanvullende mailwisseling	4-5-2016 2031	Gedeeltelijk	10.2.e	
12.1	Bijlage bij mail - Article on Risk Tradeoffs		Reeds openbaar		http://www.tandfonline.com/dol/abs/10.1080/13669877.2016.1153505
13.	Mailwisseling inzake gene drives	7-5-2016 2344	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
14.	Aanvullende mailwisseling	8-5-2016 0632	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
15.	Mailwisseling inzake Synbio	8-5-2016 1741	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
16.	Mailwisseling inzake Synbio	9-5-2016 1641	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	Deels overlap met doc 14.
17.	Mailwisseling inzake Synbio	18-5-2016 1541	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
18.	Mail inzake follow-up	7-7-2016 2105	Gedeeltelijk	10.2.e	
18.1	Bijlage bij mail - Agenda UNEP		Reeds openbaar		https://www.cbd.int/doc/meetings/b/srarm-ahtag-2016-01/official/srarm-ahtag-2016-01-01-add1-en.pdf
20.	Mailwisseling inzake posities	19-10-2016 1937	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
20.1	Bijlage 1 bij mail - Info sheet workshop		Reeds openbaar		http://www.prii.net/wp-content/uploads/2012/12/Pre-MOP8-Meeting-MARDI-2016-10-24-Chair-s-Notes-Final.pdf
20.2	Bijlage 2 bij mail - Risk Assessment and Risk Management		Reeds openbaar		https://croplife.org/wp-content/uploads/2016/10/FINAL-Article-15-Risk-Assessment-Outreach-MOP-8.pdf
20.3	Bijlage 3 bij mail - Council Conclusions		Reeds openbaar		http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13398-2016-INIT/en/pdf
21.	Mailwisseling inzake posities	20-10-2016 1000	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
22.	Aanvullende mailwisseling inzake posities	21-10-2016 0826	Gedeeltelijk	10.2.e	

23.	Aanvullende reactie	21-10-2016 0841	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	Deels overlap met doc 22.
24.	Mailwisseling inzake posities	1-11-2016 0804	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
25.	Mailwisseling inzake concept report	4-11-2016 0752			Dubbel met doc. 27
25.1	Bijlage bij mail - Concept				Zie doc 27.1 voor reeds openbare versie
26.	Mailwisseling inzake risk assessment	6-11-2016 1606	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	
27.	Mailwisseling inzake Cancun	6-11-2016 1617	Gedeeltelijk	10.2.e	
27.1	Bijlage bij mail - report		Reeds openbaar		http://www.prii.net/wp-content/uploads/2012/12/Pre-MOP8-Meeting-MARDI-2016-10-24-Chair-s-Notes-Final.pdf
28.	Mailwisseling inzake upcoming meeting	15-11-2016 0904	Gedeeltelijk	10.2.e	
29.	Mail inzake uitnodiging	18-11-2016 2038	Gedeeltelijk	10.2.e	
30.	Mailwisseling inzake posities	19-11-2016 0106	Gedeeltelijk	10.2.e	
31.	Aanvullende mail inzake meeting	19-11-2016 0945	Gedeeltelijk	10.2.e	
32.	Mailwisseling inzake ontmoeting	20-11-2016 1332	Gedeeltelijk	10.2.e	Passage valt buiten reikwijdte verzoek
33.	Mailwisseling inzake posities	30-11-2016 1239	Gedeeltelijk	10.2.e	
34.	Mail inzake update discussie	30-11-2016 2355	Gedeeltelijk	10.2.e	
35.	Mailwisseling inzake posities	1-12-2016 0721	Gedeeltelijk	10.2.e	
36.	Mailwisseling inzake gene drives workshop	6-12-2016 2104	Gedeeltelijk	10.2.e	
36.1	Bijlage bij mail - presentatie		Reeds openbaar		http://www.jcvi.org/cms/ileadmin/site/research/projects/gene-drive-workshop/report-complete.pdf
38.	Mail inzake summary analysis	24-1-2017 1653	Gedeeltelijk	10.2.e	
39.	Mailwisseling inzake posities	6-2-2017 0527	Gedeeltelijk	10.2.e en 10.2.g en 11.1	
40.	Mail inzake agendapunten	23-3-2017 0912	Gedeeltelijk	10.2.e	Passage valt buiten reikwijdte verzoek
41.	Mail inzake publicatie artikel	8-6-2017 1738	Gedeeltelijk	10.2.e	Passage valt buiten reikwijdte verzoek
41.1	Bijlage bij mail - artikel		Reeds openbaar		http://www.akbarilab.com/uploads/8/7/0/5/87051394/nbt.3926.pdf
42.	Mailwisseling inzake syn-bio-nano	9-7-2017 0320	Gedeeltelijk	10.2.e	
43.	Mail inzake follow-up	13-7-2017 2204	Gedeeltelijk	10.2.e	
43.1	Bijlage bij mail - Follow-up				
44	Mailwisseling inzake gene drives	18-7-2017 0917	Gedeeltelijk	10.2.e, 10.2.g en 11.1	